Aplicacions multiplataforma amb tecnologíes web

Exemple d'aplicació gràfica d'accés a BD amb nodejs

Aplicacions multiplataforma amb tecnologies web

Curs 20-21

Continguts

1. Introducció a Electron	3
1.1. Funcionament dels processos <i>main</i> i <i>renderer</i>	3
2. Aplicació d'exemple	3
2.1. Passos inicials	3
2.2. Estructura del projecte	5
2.3. Procés Main	6
2.4. Finestra principal. Procés Renderer	9
2.5. Comunicació entre Main i Renderer	2
2.6. Anàlisi de l'aplicació	7
3. Conclussions i algunes referències	9

1. Introducció a Electron

Electron és una plataforma per al desenvolupament d'aplicacions multiplataforma mitjançant tecnologies web (HTML+CSS+Javascript).

Algunes de les aplicacions més conegudes que utilitzen aquesta tecnologia són: Visual Studio Code, Atom, Slack, WhatsApp, Skype, MS Teams, Twitch, Signal o GitHub Desktop.

El seu funcionament es basa en dos processos principals, el procés *main* i el procés *renderer*. El procés *main* és un procés de Nodejs i és el procés principal de l'aplicació que ofereix accés a les diferents APIs de nodejs per accedir als recursos del sistema. Per la seua banda, el procés *renderer* és qui s'encarrega del *renderitzat* de la interfície web, mitjançant el motor V8 de *chromium*.

1.1. Funcionament dels processos main i renderer

El procés principal de l'aplicació *main* pot crear diverses *finestres* gràfiques, creant diferents instàncies de la classe *BrowserWindow*. Cadascuna d'aquestes instàncies de BrowserWindow té un procés *Renderer* associat, de manera que quan uns instància de *BroserWindow* es destrueix, també ho fa el seu procés de *renderer*.

Així doncs, tindrem un procés principal que gestionarà diversos processos de renderitzat, i cadascun d'aquests processos de renderitzat gestiona una finestra o pàgina web. Quan un d'aquestos processos *renderer* falla, no afectarà doncs al procés principal ni a la resta de processos de *renderer*.

Tot i que es pot forçar l'ús de nodejs dins un procés de *Renderer* per tal d'accedir a les APIs natives de Nodejs, el seu ús està restringit i desaconsellat, ja que pot portar a potencials riscos de seguretat i pèrdues de recursos. Per tal d'evitar això, només es permet l'accés als recursos del sistema al procés principal, qui es comunicarà amb els diferent processos de *Renderer* mitjançant IPC (Inter-Process Comunication, o comunicació entre processos).

2. Aplicació d'exemple

En aquest exemple anem a veure com crear una aplicació d'escriptori amb Electron, que implemente la interfície gràfica amb HTML5, es comunique mitjançant IPC amb el procés principal, i que aquest, ataque a una base de dades MySQL, fent ús del connector corresponent per a NodeJS.

2.1. Passos inicials

1. Creació del paquet

En primer lloc, en la nostra carpeta del projecte anem a crear l'estructura del package.json (la carpeta on estem s'anomena DBElectron):

```
1 $ npm init
```

Se'ns preguntarà per alguns detalls de l'aplicació, i ens crearà el fitxer **package.**json amb una estructura mínima, que anirem ampliant.

2. Paquets necessaris

Per a la nostra aplicació, necessitarem principalment dos llibreríes: electron i el driver de mysql:

```
1 $ npm install --save electron
2 $ npm install --save mysql
```

Amb l'opció –save, el que fem és afegir aquestes llibreríes com a dependències del projecte dins el fitxer **package**. j son (és l'opció pe defecte, si no posem –save té el mateix resultat).

A més d'aquestes, anem a incloure el framework bootstrap, per al disseny d'interfícies, i bootstrapnative, per no dependre de la llibrería jquery. També inclourem la tipografia *Awesome*, per a les icones de l'aplicació.

```
1 $ npm install --save bootstrap
2 $ npm install --save bootstrap.native
3 $ npm install --save @fortawesome/fontawesome-free
```

Amb tot açò, al **package**.json se'ns haurà generat una secció *dependencies* amb el següent contingut:

```
"dependencies": {
    "bootstrap": "^4.5.3",
    "bootstrap.native": "^3.0.14",
    "electron": "^11.1.0",
    "mysql": "^2.18.1"
    }
}
```

3. Distribució i instal·lació

Totes les dependències s'han instal·lat al directori node_modules, de la nostra aplicació. Aquesta carpeta no serà necessari distribuïr-la quan distribuim el codi font de l'aplicació, ja que disposem de la informació per a la seua generació dins el **package.** j son. La majoria dels projectes nodejs que podem trobar a github ho fan d'aquesta manera.

Amb la informació que el fitxer **package.**json ens proporciona, podem regenerar totes les dependències amb:

```
1 $ npm install
```

Amb açò, a més, descarregarem les versions més actualitzades de les dependències cada vegada.

4. Execució

Per tal d'executar amb Electron l'aplicació, haurem d'afegir un script que invoque l'executable d'electron sobre el directori de la pròpia aplicació:

```
1 "scripts": {
2     "start": "electron ."
3     }
```

Amb el que indiquem a npm que l'script start executarà l'ordre electron .. Amb açò, per executar l'aplicació, haurem d'invocar npm de la següent forma:

```
1 $ npm start
```

De moment, encara no podrem executar res perquè no hem afegit codi. Abans d'això, però, anem a veure com s'estructurarà la nostra aplicació.

2.2. Estructura del projecte

L'aplicació d'exemple que estem utilitzant té la següent estructura de directoris:

```
2
   -- database
3
       -- createDockerDB.sh
       `-- DBCine.sql
4
5 |-- dbAccess.js
6 |-- index.js
7
  -- node_modules
8
9
   . . .
  -- package.json
  |-- package-lock.json
12
  |-- preload.js
13
  |-- README.md
14
    -- ui
       -- css
15
16
           |-- bootstrap-material-design.css
           '-- custom.css
17
18
19
           `-- mainWindow.js
20
        -- mainWindow.html
```

A banda dels fitxers de descripció del projecte, destaquem:

• Carpeta database: Conté l'script de creació de la base de dades, i un script en bash per crear o llançar un contenidor de MySQL amb Docker on s'emmgatzemarà la base de dades. Teniu més

informació al fitrxer README del projecte.

• **Fitxer index.js**: Conté el procés principal de l'aplicació (*Main*), que serà qui controlarà l'aplicació i accedirà, a través de nodeJS a la base de dades.

- **Fitxer dbAccess.js**: Implementa tot l'accés a la base de dades a través del connector MySQL corresponent per a nodejs.
- **Fitxer preload.js**: Conté codi que s'injectarà en la finestra principal de l'aplicació abans de la càrrega d'aquesta, per tal de proporcionar-li accés restringit i controlat a algunes característiques de nodejs.
- Carpeta ui: Conté les diferents vistes de l'aplicació:
 - Fitxer ui/mainWindow.html: Conté el codi HTML corresponent a la finestra principal de l'aplicació.
 - Fitxer ui/js/mainWindow.js: Conté el codi Javascript que controla la interfície d'usuari.
 Aquest codi, en principi no tindrà capacitat per si mateix d'accedir a l'API de nodejs, sinò que ho farà a través de l'API proporcionada pel fitxer preload.js.
 - Carpeta ui/css: Conté el codi CSS que defineix l'aspecte de l'aplicació.

2.3. Procés Main

El fitxer javascript que implementarà el procés *Main* és el que s'indique a la clau "main" del fitxer *package.json*:

```
1 "main": "index.js"
```

Anem a analitzar el fitxer per parts:

• En primer lloc, carreguem la llibrería d'electron, de la que utilitzem dos classes: app per controlar el cicle de vida de l'aplicació, i BrowserWindow, per tal de controlar les finestres de l'aplicació. A més, es crea una referència global a la finestra principal de l'aplicació, per tal que no es tanque quan passe el recol·lector de fem de nodejs.

```
1 const {app, BrowserWindow} = require('electron')
2 let mainWindow;
```

• El codi que s'executa en arrancar l'aplicació detecta l'event d'inicialització d'electron (ready), de manera que estiguen disponibles les APIs i poguem crear la finestra principal:

```
1 app.on('ready', function(){
2   createWindow();
3 });
```

 Aquesta funció createWindow, crea la finestra del navegador. Si volem també les devtools (finestra per depurar la interfície), així com gestionar alguns events relacionats amb la finestra, també ho farem aci.

```
function createWindow() {
     // Crea la finestra del navegador
2
     mainWindow = new BrowserWindow(
3
4
5
         width: 1024,
         height: 768,
6
7
         webPreferences: {
8
           // Amb nodeIntegration a true,
           // integrariem node en la pròpia
9
10
           // finestra del navegador.
           // Més senzill de gestionar, però
12
           // molt més insegur!
           // nodeIntegration: true
13
14
           nodeIntegration: false,
           // A més, aquesta seguretat s'incrementa amb
           // les següents opcions
17
           contextIsolation: true, // protect against prototype pollution
18
           enableRemoteModule: false, // turn off remote
19
           // Precàrrega de l'ipcRenderer
           preload: __dirname + '/preload.js'
21
         }
       }
     );
23
24
25
     // Podem afegir un menú a 'aplicació
26
     mainWindow.setMenu(null);
27
     //Carreguem en la finestra principal l'HTML
28
29
     // corresponent a aquesta finestra
30
     mainWindow.loadFile('ui/mainWindow.html')
31
32
33
     // Aquest codi comprova si hem afegit l'argument "debug"
     // per tal depurar l'aplicació amb les devtools.
34
     if (process.argv.length===3 && process.argv[2]==="debug"){
       // Si volem obrir les devtools en la mateixa finestra, faríem:
37
     //mainWindow.webContents.openDevTools();
38
39
     // I per obrir-les en una finestra a banda:
       devtools = new BrowserWindow()
40
41
       mainWindow.webContents.setDevToolsWebContents(devtools.webContents)
       mainWindow.webContents.openDevTools({ mode: 'detach' });
42
43
     }
44
     /* Gestió d'events de la finestra */
```

```
// Detectem l'event de tancar la finestra principal
mainWindow.on('closed', function () {
    // I quan es tanque, eliminem la seua referéncia
    // per alliberar memòria
    mainWindow = null
}
```

Com es comenta al codi, podem *forçar* que es puga utilitzar *nodejs* en el procés de renderitzat afegint a la creació de la finestra el codi:

```
1 webPreferences: {
2         nodeIntegration: true
3      }
```

Amb el què s'integra *node* en el procés *Renderer*. Com es comenta, açò pot suposar un problema de seguretat, en donar tota la potència de node a la finestra amb contingut web, pel que solem deshabilitar aquesta preferència:

```
1 webPreferences: {
2          nodeIntegration: false
3     }
```

A més, per tal d'evitar altres problemes de seguretat i tenir un major control de la comunicació ente *Renderer* i *Main*, s'habilita l'aïllament de contextos (*ContextIsolation*), i es deshabilita l'ús de *remote*, altre mecanisme d'intercanviar missatges IPC entre *Main* i *Renderer*. A més, es realitza la *precàrrega* d'un fitxer preload. j s que és qui realitzarà el control de les comunicacions, com veurem després.

```
webPreferences: {
  nodeIntegration: false,
  contextIsolation: true, // protect against prototype pollution
  enableRemoteModule: false, // turn off remote
  preload: __dirname + '/preload.js'
}
```

Seguint amb el procés *Main*, tenim dos funcions generals més al codi per gestionar un parells d'events específics per a aplicacions en macOS (plataforma *Darwin*), que funcionen un tant diferent a plataformes Linux i Windows:

• Event window-all-closed: Aquest event es dispara quan es tanquen totes les finestres de l'aplicació. En Linux i Windows, això implica el tancament de l'aplicació, però amb MacOS, les aplicacions s'han de tancar explícitament, per tant, detectem aquest tancament de les finestres i tanquem l'aplicació en cas que es tracte d'un macOS.

```
1 // Quit when all windows are closed.
```

```
2 app.on('window-all-closed', function () {
3    // On macOS it is common for applications and their menu bar
4    // to stay active until the user quits explicitly with Cmd + Q
5    if (process.platform !== 'darwin') {
6       app.quit()
7    }
8  })
```

• Event *activate*: Aquest event es dispara quan s'activa l'aplicació. Les accions que el desencadenen poden diversos, com iniciar l'aplicació per primera vegada, recarregar l'aplicació quan ja està en funcionament, o fer clic sobre l'aplicació al dock o a la icona a la barra de tasques. Quan es produeix aquest event, comprovarem si la finestra principal existeix, i si no és així, la crearem.

```
1 app.on('activate', function () {
2    // On macOS it's common to re-create a window in the app when the
3    // dock icon is clicked and there are no other windows open.
4    if (mainWindow === null) {
5        createWindow()
6    }
7 })
```

2.4. Finestra principal. Procés Renderer.

La funció createWindow del procés *Main* crea la finestra principal de l'aplicació i renderitza en ella el contingut HTML del fitxer ui/mainWindow.html:

```
1 //Carreguem en la finestra principal l'HTML
2 // corresponent a aquesta finestra
3 mainWindow.loadFile('ui/mainWindow.html')
```

Aquesta fitxer defineix l'estructura de la pàgina HTML que es carregarà com a pàgina principal, i carregarà les llibreríes necessàries per al seu funcionament, així com els fulls d'estil necessaris per definir-ne l'aspecte:

Com veiem, careguem els CSS de Bootstrap, de la tipografia Awesome i de MAaerial Design, així com els fitxer javascript de Bootstrap Native (que reemplaça les funcionalitats de jQuery per javascript pur), i el *mainWindow.js*, que és qui conté la lògica de la nostra aplicació.

Aquest fitxer defineix la classe *mainWindow*, que serà qui gestionarà la interfície de la nostra pàgina web:

```
1 class mainWindow {
2    constructor(){...};
3 }
```

I que contindrà els següents m+etodes:

 Mètode DrawTables(Pelis): Rep un objecte de tipus JSON amb la llista de pel·lícules, i les bolca en forma de taula a la finestra principal (amb una estructura table). Doneu-li una ullada la documentació que hi ha al codi per veure com crear de forma dinàmica els diferents elements DOM de la taula, així com els diferents Event Listeners de quan es fa clic en el botó de modificar o eliminar de forma dinàmica.

```
class mainWindow {
    constructor(){...};

drawTable(Pelis){
    let self=this;
    ...
}

...

}
```

Important

Fixeu-vos que al principi del mètode fem l'assignació temporal let self=this. Amb açò el que fem és quedar-nos una còpia de la referència a this en la variable self, per utilitzar-la dins els gestors d'events. En Javascript, quan capturem un esdeveniment i li associem una funció gestora d'aquest event (event manager), la paraula this fa referència a l'element sobre el què s'ha produït l'esdeveniment. Així, si aquesta funció de gestió de l'event es troba dins una classe, la referència this a la pròpia classe la perdem, de manera que necessitem quedar-nos prèviament una referència a la pròpia classe (d'ahi el nom self) per poder accedir a altres mètodes de la classe des d'un event manager.

• Mètode ModificaPeli(row): Quan es fa click sobre el botó de modificar una pel·lícula, obre un diàleg modal i posa en ell les dades de la pel·lícula que es vol modificar.

```
1 class mainWindow {
2    ...
3    modificaPeli(row){...}
4    ...
5 }
```

• Mètodes deletePeli(row) i removePeliFromDB(peliId): Mostra un diàleg de confirmació, demananr si volem eliminar la pel·lícula ubicada a la mateixa fila que el botó d'eliminar sobre el que s'ha fet el click. En cas que es responga afirmativament, s'eliminarà aquesta fila de la BD a través del mètode removePeliFromDB, de la mateixa classe.

```
1 class mainWindow {
2    ...
3    deletePeli(row){...}
4    removePeliFromBD(peliId){...}
5    ...
6 }
```

• Mètode *getPelis(callback)*: Obté les pel·lícules de la BD i una vegada les té, realitza sobre elles l'operació que li s'ha indicat a través del *callback* (que serà omplir la taula amb elles)

```
1 class mainWindow {
2   ...
3   getPelis(callback) {...}
4 }
```

• Mètode saveNewPeli(titol, any, director): Guarda una pel·lícula donats el seu nom, l'any d'etrena i el seu director, valors que ha obtingut a través del formulari corresponent.

```
1 class mainWindow {
2    ...
3    saveNewPeli(titol, any, director) {...}
4 }
```

• Mètode *updatePeli(PeliId, titol, any, director)*: Modifica la pel·lícula identificada per PeliID amb el títol, l'any i el director indicats.

```
1 class mainWindow {
2    ...
3    saveNewPeli(titol, any, director) {...}
4 }
```

• Mètode addEventListeners(): Aquest mètode enllaça els diferents Event Listeners amb els corresponents Event Handlers. És a dir, associa els gestors dels events a la detecció d'aquests. Si es fixeu al codi, s'utilitza indistintament la funció getElementById(identificador)

definida a les primeres versions del DOM que document. query Selector ("#identificador") definida més recentment, i que ens permet seleccionar elements mitjançant selectors CSS (ja siguem identificadors, classes, etc.)

```
1 class mainWindow {
2   ...
3   addEventsListeners() {...}
4 }
```

• Mètode manageRequestResponses(): Com veurem al pròxim apartat, la comunicació entre la finestra de l'aplicació i la base de dades és un tant complexa, i es basa en el pas de missatges. Aquest mètode manageRequestResponses(), s'encarrega de gestionar les respostes als diferents missatges que rebrem com a resposta a les peticions que es llancen cap al procés Main.

I ja fora d'aquesta classe *mainWindow*, tenim el codi principal del fitxer, que detecta quan tenim disponible l'HTML de la pàgina i inicialitza posteriorment tots els elements d'aquesta (ja que no podem, per exemple, associar un esdeveniment a un element del DOM si aquest no està creat):

```
1 window.onload = function(){
2
       // Esdeveniment que es dispara en tindre el HTML carregat
3
       // una vegada carregat, inicialitzem tots els objectes de l'
          aplicació
4
       let main=new mainWindow();
6
      main.getPelis(function(Pelis){
          // Obtenim les pelis de la BD i les mostrem a la taula
7
8
           main.drawTable(Pelis);
       });
9
11
       // I afegim els gestors dels esdeveniments
12
       main.addEventsListeners();
13
14 };
```

2.5. Comunicació entre Main i Renderer

Fins ara, hem vist com es posa en marxa el procés *Main*, i com aquest crea la finestra principal de l'aplicació en un procés *Renderer*. Aquest segon procés, prepara la interfície gràfica i gestiona els events que en ella s'hi produeixen.

Com hem comentat, per tal d'evitar problemes de seguretat, no es permet que els processos *Renderer* tinguen accés a les APIs de NodeJS per accedir al sistema, només el procés *Main* és qui ha de tindre accés a aquestes. Per tant, els processos *Main* i *Renderer* hauran d'intercanviar informació d'alguna manera. Aquest mecanisme controlat serà la comunicació entre processos (IPC), a través dels objectes ipcRenderer i ipcMain. A més, per tal de tenir un major control de la comunicació entre estos

processos i evitar la injecció de mètodes, l'accés per part del procés *Renderer* a l'objecte i pcRenderer també es fa de forma controlada.

ipcRenderer i preload.js inicial

Per tal de realitzar aquest intercanvi d'informació, la finestra del procés *Renderer* pot fer ús de l'objecte ipcRenderer d'Electron. La forma de carregar aquest objecte és realitzant una *precàrrega* en la finestra abans de carregar el contingut (ja que no podem importar directament *electron* en el *Renderer* per haver deshabilitat la integració). Per a això, es crea un fitxer font nou, anomenat preload.js amb el següent contingut:

```
window.ipcRenderer = require('electron').ipcRenderer;
```

I en crear la finestra del navegador, en lloc d'incorporar la integració amb *node*, el que fem és indicar que carregue aquest fitxer:

```
webPreferences: {
    nodeIntegration: false,
    preload: __dirname + '/preload.js'
}
```

Amb açò, per una banda, indiquem que no s'integre node a la finestra principal, però abans de carregar el contingut HTML5 en la finestra, es carrega el contingut del fitxer *preload.js*, que permet utilitzar únicament l'objecte ipcRenderer en la pàgina, a través del qual es comunica amb el procés *Main*.

Com hem comentat, donar accés complet a ipcRenderer pot portar injeccions de codi no desitjades. La forma d'evitar açò és controlar, des del fitxer preload. js el pas de missatges, i modificar la forma que el procés *Renderer* envia i rep missatge.

Així doncs, el fitxer preload.js s'ampliarà per tal d'oferir una major seguretat, filtrant missatges, i oferint una API reduida de funcions per utilitzar des de la finestra principal. Aprofundirem en com ho fa un poc més avant.

ipcMain

Al procés *Main* carregarem l'objecte *ipcMain* amb:

```
1 const {ipcMain} = require('electron')
```

Comunicació entre ipcMain i ipcRenderer

Main i Renderer es comunicaràn a través dels objectes IPCMain i IPCRenderer, respectivament, mitjançant el pas de missatges i les seues respostes, que es podran produir de forma síncrona o asíncrona.

La forma de comunicació seguirà un model Client-Servidor, sent el procés *Renderer* qui realitzarà peticions al procés *Main* per tal d'accedir als recursos que aquest li proporcione, i rebrà les respostes

bé de forma síncrona o asíncrona.

Per afegir una major seguretet, com hem comentat, el fitxer preload.js defineix un contextBridge entre els dos contextos, de manera que des de la finestra, no utilitzarem directament IPCRenderer, sinò un conjunt de mètodes en forma d'API definit en aquest contextBridge. Així doncs, el fitxer preload.js, que serà qui gestionarà tot açò, tindrà ara el següent contingut (llegiu els comentaris al codi per entendre les diferents parts):

```
1 // Ja no exportem tot l'objecte ipcRenderer a la finestra (insegur)
2 // DEPRECAT: window.ipcRenderer = require('electron').ipcRenderer;
3
4 // Ens definim internament dos constants, l'ipcRenderer i contextBridge
5 // aquest últim farà de pont entre els dos contextos (Main i Renderer)
6 const {
       contextBridge,
7
       ipcRenderer
8
9 } = require("electron");
10
11 // Dins el contextBridge, amb el métode exposeInMainWorld, indiquem
   // els métodes que permetran al procés Renderer utilitzar ipcRenderer,
   // en lloc d'exposar tot l'objecte.
  // El primer argument que tindrà ("api") és l'objecte que serà visible
  // des de la finestra principal, i que contindrà els métodes necessaris
16 // PEr fer la comunicació.
17
18 contextBridge.exposeInMainWorld(
19
       "api", {
           send: (channel, data) => {
21
             Métode send, per enviar missatges asíncrons per ipcRenderer:
22
             Defineix una llista de canals vàlids per filtrar les
23
                 peticions.
24
25
26
             // Llista de canals vàlids
             let validChannels = ["PingPong"];
27
28
             if (validChannels.includes(channel)) {
29
               // Si el canal pel que s'envia la informació és vàlid
               // s'envia per ipcRenderer.
                 ipcRenderer.send(channel, data);
             }
33
           },
34
           sendSync: (channel, data) => {
             Métode sendSync, per enviar missatges síncrons per
                ipcRenderer.
             Funciona igual que send, però fa un return del resultat.
             let validChannels = ["PingPong"];
```

```
40
             if (validChannels.includes(channel)) {
                  return ipcRenderer.sendSync(channel, data);
41
42
              }
           },
43
44
           receive: (channel, func) => {
45
             Métode receive, per rebre resposta als missatges asíncrons.
47
             També estableix una llista de canals vàlids per filtrar
                 missatges.
              func és la funció de callback que li passem i que s'invocarà
48
49
             quan es reba resposta.
             */
             let validChannels = ["PingPong"];
51
             if (validChannels.includes(channel)) {
                  // Invocació de la funció de callback en rebre resposta
                  // per ipcRenderer. Fixeu-vos en l'ús de l'operador "..."
54
55
                  // per indicar "la llista d'arguments restants"
                  ipcRenderer.on(channel, (event, ...args) => func(...args)
                     );
57
             }
           }
58
59
       }
  );
```

Amb açò, a través de l'objecte *api* que hem definit dins el *ContextBridge* podrem gestionar les comunicacions entre els dos processos.

Per tal d'enviar peticions des de *Renderer* a *Main* ho farem mitjançant els següents missatges:

• Per realitzar peticions síncrones (mètode sendSync de l'API):

```
1 let resposta=window.api.sendSync("Canal", Contingut_del_missatge)
```

• O de forma asíncrona:

```
window.api.send("Canal", Contingut_del_missatge)
```

El contingut del misstge pot ser de qualsevol tipus, des d'un tipus bàsic fins un objecte qualsevol.

La resposta a la petició síncrona la tindrem directament a través de la crida, mentre que per obtenir la resposta a la petició asíncrona, caldrà gestionar-ho com si d'un esdeveniment es tractara:

```
1 window.api.receive("CanalResposta", (arg) => {
2  // tractament de la resposta
3 })
```

Com veiem, tant les peticions com les respostes asíncrones estan marcades per un *canal*, de manera que puguem establir diferents canals sobre els que comunicar-nos (i filtrar-los en el preload.js).

Pel que fa a la part del procés Main, aquest prepararà els escoltadors de misstges amb el mètode *on* de l'*IPCMain*, i en funció de si es tracta d'una crida síncrona o asíncrona, tornarà el valor de retorn bé en el propi event, o bé enviant-li un misstge de resposta:

```
1 ipcMain.on("Canal", (event, args) => {
2
       /* Tractament de la petició ...*/
3
      // Si la petició és asíncrona, tornem la resposta
      // en un nou misstge, pel mateix o altre canal:
      event.sender.send('CanalResposta', resposta_asincrona)
6
7
      // Si es tracta d'una petició síncrona, tornem la
8
       // resposta en el camp returnValue del propi event
       else event.returnValue=resposta_sincrona
10
11
     })
```

A mode d'exemple, veiem el següent codi, que envia com a missatge un JSON, amb un valor de tipus string i un valor lògic per dir si vol la resposta síncrona o asíncrona. La idea és fer un ping-pong entre els processos *Renderer* i *Main*. El fitxer *preload.js* que hem vist més amunt, ja s'encarrega de filtrar els misstges de manera que només el canal que hem definit *PingPong* siga vàlid.

Al codi que gestiona la finestra del *Renderer* fem:

A la part del procés *Main*, escoltarem els missatges que vinguen pel canal, mostrarem el text per consola, i prepararem la resposta, en funció aquesta siga síncrona o asíncrona.

```
1 ipcMain.on("PingPong", (event, args) => {
2    console.log(args.prova);
3    if (args.async) event.sender.send('PingPong', 'Pong Async')
4    else event.returnValue="Pong Sync"
5 })
```

Com veieu, mostrem diversos missatges amb console.log tant en un procés com en altre. Els console.log que fem al procés *Main* es mostraran en la terminal on estiguem llançant el procés, mentre que els que fem en *Renderer* es mostraran en la finestra de depuració (les *devtools*) de

Chrome.

2.6. Anàlisi de l'aplicació

Anem a veure com els diferents mètodes de la finestra *Renderer* realitzen les peticions al procés *Main*, i com aquest, accedeix a la base de dades i prepara les respostes.

Primer que res, hem de definir un nou canal, *«DBPelis»*, a través del qual gestionarem les comunicacions. Per tal d'habilitar aquest canal, l'afegim a la llista de canals vàlids en el preload.js

```
1 let validChannels = ["PingPong", "DBPelis"];
```

Aquest serà el canal que utilitzarem per realitzar tot el pas de missatges relacionat amb l'obtenció de dades de la nostra aplicació.

Tots els missatges que enviarem segueixen el mateix esquema, així que a mode d'exemple, anem a analitzar la funcionalitat d'obtenir tota la llista de pel·lícules de la base de dades.

Esquemàticament, podriem ressumir aquesta operació de la següent forma:

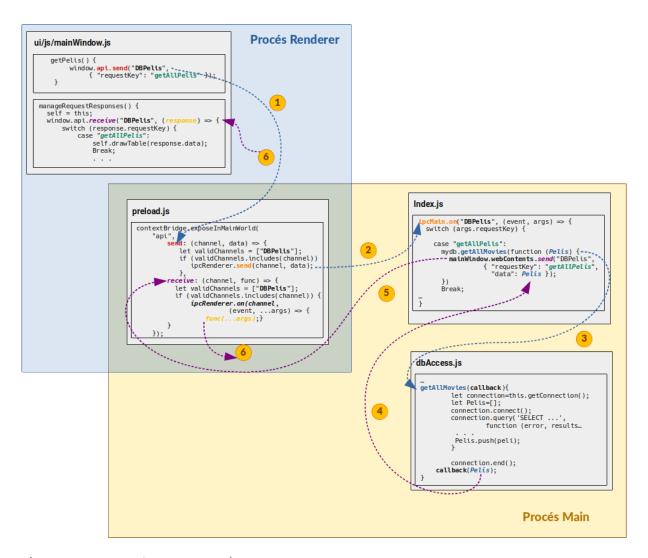

Figura 1: Esquema de comunicació IPC

Veiem-ho per parts. Abans que res, cal dir que la càrrega de la llista de pel·lícules es realitza una vegada està preparada la interfície gràfica (estem al procés *Renderer*), i també es realitza després de fer cada operació d'afegir, esborrar o modificar registres. En tots aquests moments, s'invoca el mètode getPelis(), que és qui desencadena totes les operacions que anem a comentar:

1. En primer lloc, el mètode getPelis envía un missatge pel canal DBPelis, i li passa com a paràmetre un JSON amb un únic parell clau-valor: {"requestKey":"getAllPelis"}. Aquesta clau podría ser qualsevol, però li hem donat el nom requestKey perquè va a tindre un paper molt semblant al requestCode que hem vist a les Intents amb valor de retorn per a Android. Aquesta clau de petició té el valor getAllPelis. Aquest mètode send recordem que está implementat al fitxer preload.js, que hem injectat a la finestra del navegador des del procés Main i que té capacitats controlades per accedir a les APIs de nodejs.

2. El mètode send de l'Api que ofereix el *ContextBridge* al procés Renderer comprova que es tracta d'un canal vàlid (*DBPelis*) i ara sí, envía el missatge a través del mateix canal fent ús de l'*objecteIPCRenderer*. Com veiem, com el nom de la classe indica (*ContextBridge*), aquesta classe està fent de pont entre els dos contextos, el *Renderer* i el *Main*.

- 3. El missate és rebut pel canal *DBPelis* al procés *Main*. Aquest procés, accedeix a l'atribut *requestKey* que hem passat en la petició, i comprova la clau. **Aci es contemplen totes les possibles claus que es puguen enviar**. Si la clau és *getAllPelis*, accedeix al mètode *mydb.getAllMovies* definit a la classe dbAccess, proporcionant-li una funció de *callback*.
- 4. La classe dbAccess és la classe d'Accés a la base de dades (DAO). El mètode getAllMovies d'aquesta obté el llistat de pel·lícules. El funcionament és molt semblant a com ho faríem amb Java mitjançant connectors: preparem una connexió amb getConnection(), Ens connectem a la base de dades amb connect(), i llancem la petició amb query(senténcia_SQL, callback). Aquest últim mètode rep un segon paràmetre, que és una funció de callback que es dispararà quan tinguem els resultats. Dins aquesta funció, es transforma el resultat en el vector que anem a retornar, i s'invoca a la funció de callback que se'ns havia proporcionat passant-li la llista d'arguments.
- 5. Tornem al case "getAllPelis". El callback anterior retorna la llista de pel·lícules com a argument. Ara es prepara la resposta, enviant un nou missatge a mainWindow. WebContents pel canal *DBPelis*, proporcionant un JSON amb la clau *requestKey* amb valor *getAllPelis*, i la clau *data* amb el vector amb la llista de pel·lícules.
- 6. Finalment, aquest missatge és rebut al context del procés *Renderer* pel *ContextBridge*, a través del mètode *receive*, on es comprova que el canal és vàlid i en eixe cas, s'invoca el callback que s'havia proporcionat, en forma de *funció fletxa/lambda* com a segon paràmetre del mètode *window.api.receive*. En aquest cas, com que la captura de respostes també es fa centralitzada al mètode *manageRequestResponses*, comprovem quina és la clau de retorn que ens han enviat, i si es tracta de *getAllPelis*, s'invoca el mètode drawTable, passant-li les dades (*data*) que hem rebut junt amb el missatge, i que serà la llista de pel·lícules.

3. Conclussions i algunes referències

En aquest document hem vist com crear aplicacions d'escriptori basades en tecnologies web com HTML5, CSS i Javascript, fent ús d'Electron.

Aquest tipus de tecnologies ha suposat cert grau de polèmica, ja que per una banda proporciona mecanismes per utilitzar pràcticament el mateix codi en una aplicació web que en una d'escriptori, però per altra, com que s'executa a través d'un WebKit, el consum de recursos sol ser molt més elevat del que resultaría una aplicació nativa.

A nivell de recursos, tant en l'àmbit d'escriptori, com dels dispositius mòbils, amb el mateix grau d'optimització, sempre serà més eficient una aplicació nativa que una web. Ara bé, en ocasions, també caldrà valorar si l'aplicació ha de tindre versió web i versió d'escriptori si paga la pena doblar esforços fer una aplicació per plataforma o bé optar per solucions menys eficients, però més econòmiques.

A continguació us passem alguns articles on parlen del desenvolupament amb aquestes tecnologies i comenten alguna cosa sobre el seu rendiment:

- How to use Electron to build responsive desktop apps
- How to Build Desktop Applications using Electron the Right Way
- Construyendo aplicaciones web de escritorio con Electron
- Why not to build an Electron App